

İŞL 107 İŞLETME YÖNETİMİ

2025-2026 GÜZ DÖNEMİ

Dersin Ölçme ve Değerlendirmesi			
Etkinlikler	Sayı	Katkı	Notlar
Ara Sınav Projesi	1	%35	Öğrenciler, seçtikleri küçük veya orta ölçekli bir işletmeyi temel yönetim süreçleri açısından inceleyeceklerdir. Hazırlanacak rapor (3–5 sayfa) şu bölümleri içermektedir: • İşletmenin kısa tanıtımı • Yönetim süreçlerinin (ör. planlama ve örgütlenme) analiz edilmesi • Güçlü ve zayıf yönlerin tartışılması • Öğrencinin bireysel değerlendirmesi. Teslim: Word formatında, Times New Roman, 12 punto, 1,5 satır aralığı. Proje belirtilen tarihte suzanoguz@cag.edu.tr adresine iletilecektir.
Final Sınavı Projesi	1	%55	Öğrenciler, seçtikleri bir işletmenin yönetim fonksiyonlarını kapsamlı biçimde edeceklerdir. Hazırlanacak rapor (5–6 sayfa) ve sunum (10 dakika) şu bölümleri içermektedir: • İşletmenin tanıtımı • Planlama ve stratejik yönetim uygulamaları • Organizasyon yapısı ve işleyişi • Liderlik ve motivasyon yaklaşımları • İnsan kaynakları ve pazarlama uygulamaları • İşletmede etik ve sosyal sorumluluk anlayışı • Genel değerlendirme ve öğrenci yorumu. Teslim: Word rapor + PowerPoint sunum. Proje belirtilen tarihte suzanoguz@cag.edu.tr adresine iletilecektir. Sunumlar dersin son haftalarında yapılacak ve sunum tarihleri öğretim üyesi tarafından duyurulacaktır.
Süreç Puanı (Ödevler ve Derse Katılım)	1	%10	Öğrencilerin derslere düzenli devamı, tartışmalara katılımı ve kısa yansıtıcı ödevleri (ör. “Bu hafta öğrendiğim üç kavram ve iş yaşamındaki yeri”) süreç değerlendirmesi kapsamında dikkate alınmaktadır.

Yönetim Düşüncesinin Tarihsel Gelişimi

Planlama & Stratejik Yönetim

Tarihsel Süreçte Yönetim Düşüncesi

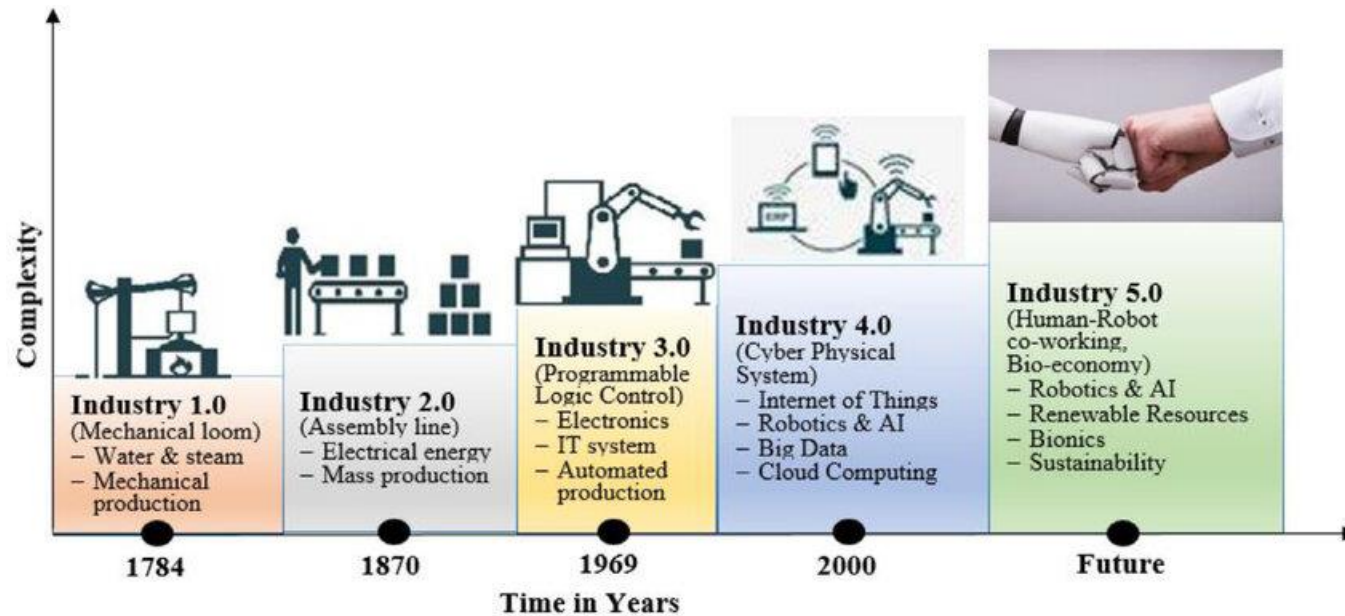
Yönetim insanların ve kaynakların belirli bir amaca yönelik olarak uyumlu biçimde çalışmasını sağlamaktır.

Yönetim düşüncesi, sanayi devrimi sonrası örgütlerin büyümesiyle sistematik bir alan haline gelmiştir. Başlıca dönemler:

- Klasik Yönetim Yaklaşımları (1900–1930)
- Neo-Klasik / Davranışsal Yaklaşımlar (1930–1950)
- Modern / Sistem ve Durumsallık Yaklaşımları (1950 sonrası)
- Çağdaş Yaklaşımlar (1980 ve sonrası)

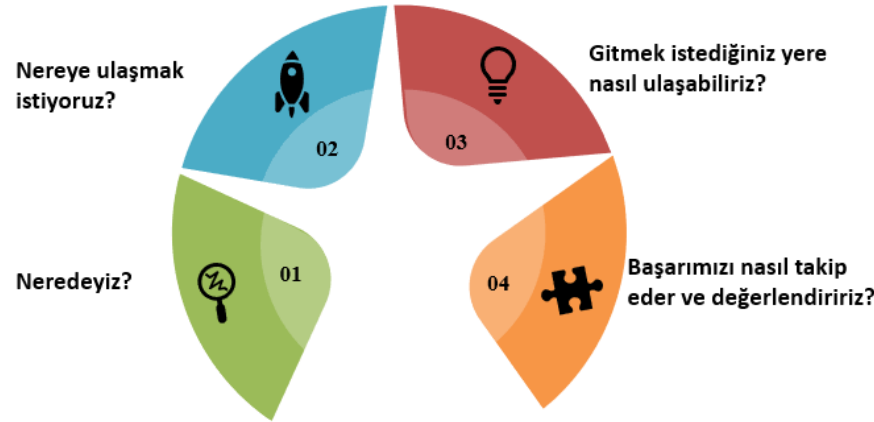
Dönem	Amaç / Odak Noktası	Yaklaşımdan – Yaklaşım Geçiş	Temel Kavramlar ve Temsilciler
Klasik Dönem (1900–1930)	Verimlilik ve düzen sağlamak; yönetimi bilimsel hale getirmek.	Sezgisel yönetimden bilimsel ve mekanik yönetime geçiş.	İş bölümü, hiyerarşi, kurallar, denetim. (<i>Taylor, Fayol, Weber</i>)
Neo-Klasik / Davranışsal Dönem (1930–1950)	İnsan faktörünü tanımak, motivasyon ve moral artırmak.	Mekanik sistemden insan odaklı yönetime geçiş.	Motivasyon, iletişim, liderlik, grup dinamikleri. (<i>Mayo, Maslow, McGregor</i>)
Modern Dönem (1950–1980)	Çevresel değişkenleri dikkate almak; esneklik ve sistematik analiz.	Sabit yapılı yönetimden durumsallık ve sistem yaklaşımına geçiş.	Sistem yaklaşımı, çevresel uyum, örgütsel analiz. (<i>Katz & Kahn, Burns & Stalker</i>)
Çağdaş Dönem (1980 ve sonrası)	Yenilik, kalite, sürdürülebilirlik ve teknoloji entegrasyonu.	Geleneksel yönetimden stratejik, dijital ve insan–teknoloji uyumlu yönetime geçiş.	Toplam kalite yönetimi, yalın üretim, stratejik yönetim, sürdürülebilirlik, dijital dönüşüm, <i>Endüstri 4.0–5.0.</i>

Sanayi Devrimleri

Planlama & Stratejik Yönetim

Planlama, işletmeye yön verir; stratejik yönetim ise bu yönü sürdürülebilir rekabet avantajına dönüştürür. Her başarılı işletme, iyi planlanmış stratejilerle geleceğini yönetir.

Planlamanın Temel Amaçları

Planlama, *sadece “ne yapılacağını” değil, “nasıl yapılacağını” ve “kimin yapacağını”* da belirler. Yani planlama, örgüt içinde yön, netlik ve uyum yaratır.

Temel amaçlar:

Belirsizliği azaltmak: Gelecekte karşılaşılabilecek riskleri önceden görmeyi sağlar.

Kaynak kullanımını optimize etmek: İnsan, zaman, para ve malzeme gibi kaynakların israfını önler.

Eşgüdüm ve kontrol: Farklı departmanların ortak hedef doğrultusunda hareket etmesini kolaylaştırır.

Performans değerlendirme temeli oluşturmak: Gerçekleşen sonuçlar planla karşılaştırılarak başarı düzeyi ölçülür.

Planlama Türleri

Planlama, kapsam ve zaman boyutuna göre temel olarak üç düzeyde ele alınmaktadır.

Plan Türü	Zaman Boyutu	Kapsam / Örnek
Stratejik Planlama	Uzun vadeli (3–5 yıl)	Yeni pazarlara açılma, sürdürülebilir büyüme hedefi.
Taktik Planlama	Orta vadeli (1–3 yıl)	Ürün çeşitliliğini artırma, yeni üretim hattı kurma.
Operasyonel Planlama	Kısa vadeli (günlük–aylık)	Günlük üretim programı, vardiya planı.

- ❖ Stratejik plan “neye ulaşmak istiyoruz?” sorusuna; operasyonel plan ise “bunu nasıl yapacağız?” sorusuna cevap verir.

Planlama Süreci

Planlama tek bir aşamadan değil, sürekli bir döngüden oluşur:

1. **Amaçların Belirlenmesi:** İşletmenin ulaşmak istediği sonuçlar açık biçimde tanımlanır.
2. **Durum Analizi:** Mevcut kaynaklar, iç dinamikler ve çevresel koşullar değerlendirilir.
3. **Alternatif Eylem Planları Oluşturma:** Farklı senaryolar geliştirilir.
4. **En Uygun Planın Seçilmesi:** Uygulanabilir ve maliyet açısından verimli seçenek belirlenir.
5. **Uygulama ve Kontrol:** Plan uygulamaya konur ve düzenli olarak izlenir.

Örnek: Kafe Zinciri Planlaması

Bir kafe zinciri, önümüzdeki yıl üç farklı şehirde şube açmayı hedefliyor.

Temel Uygulama Adımları:

- Pazar analizi yaparak müşteri potansiyelini değerlendirir.
 - Uygun lokasyonlar belirlenir.
 - Bütçe, insan kaynağı ve tedarik planı oluşturulur.
 - Açılış zaman çizelgesi yapılır.
- ❖ Yani planlama süreci, işletmenin büyümesini kontrollü ve sürdürülebilir hale getirir.

Stratejik Yönetim

Stratejik yönetim, işletmenin uzun vadeli yönünü belirleyen, çevresel koşullara uyum sağlayan ve rekabet üstünlüğü yaratmayı hedefleyen yönetim sürecidir.

Amaç: Örgütün vizyonu doğrultusunda kaynakların en etkin biçimde kullanılmasını sağlamak.

- Planlama geleceği tahmin eder, stratejik yönetim ise geleceği şekillendirir.

Stratejik Yönetim Süreci

Stratejik yönetim beş temel aşamadan oluşmaktadır:

Durum Analizi (SWOT): İçsel güçlü ve zayıf yönlerin, dışsal fırsat ve tehditlerin belirlenmesi.

Vizyon ve Misyonun Tanımlanması: Kuruluşun varlık nedeni (misyon) ve gelecekteki hedefi (vizyon).

Strateji Geliştirme: Uzun vadeli hedeflere ulaşmak için eylem yollarının belirlenmesi.

Uygulama: Stratejilerin örgüt yapısına ve süreçlere entegre edilmesi.

Değerlendirme ve Kontrol: Sonuçların performans göstergeleriyle izlenmesi.

Örnek: Apple'ın Stratejik Yönetimi

Apple, yüksek teknoloji pazarında yenilikçi kimliğini sürdürmek istiyor.

Stratejik Yaklaşımlar:

Ar-Ge yatırımlarıyla ürün farklılaştırması (iPhone, Vision Pro).

Karbon nötr üretim hedefi ve geri dönüştürülmüş materyal kullanımı.

Güçlü marka kimliği ve müşteri sadakati.

- ❖ Dolayısıyla Apple, stratejik yönetimi yalnızca finansal başarı için değil, kurumsal sürdürülebilirlik için de kullanır. Bu, çağdaş yönetim anlayışının tipik bir örneğidir.

SWOT Analizi Ödev

Öğrenciler, seçtikleri bir markanın (örneğin Migros, Starbucks, Getir, Arçelik) SWOT analizini yapacaktır.

Amaç: İşletmenin iç ve dış çevresini değerlendirerek stratejik düşünme becerisi geliştirmek.

Örnek İçerik:

Güçlü Yönler	Zayıf Yönler	Fırsatlar	Tehditler
Marka bilinirliği	Yüksek maliyet	Yeni pazarlar	Artan rekabet